

Porovnání financování politických nadací v Německu s návrhem pro ČR

	Něm.	ČR
Cíle	<ul style="list-style-type: none"> • zprostředkováním politické <u>osvěty</u> podnítit, aby se občané zabývali politickými otázkami, a podpořit a prohloubit jejich politické nasazení; • vypracovat podporou vědy, politickým bádáním a poradenskou činností základy politického jednání a prohloubit dialog a přenos vědomostí mezi vědou, politikou, státem a ekonomikou; • zkoumat dějinný vývoj stran i politických a sociálních hnutí; • podporovat pomocí stipendií a doprovodných studijních programů vědecké vzdělávání a další vzdělávání nadaných mladých lidí; • podporovat akcemi, stipendii, péčí a udržováním kulturních děl umění a kulturu; • pomocí informací a mezinárodních setkání podpořit evropské snahy o sjednocení a přispívat k dorozumění mezi národy; • pomocí programů a projektů poskytovat pomoc politickému vývoji a přispívat k budování demokratických, svobodných a státoprávních struktur, podřízených lidským právům 	<p>posilovat roli politického stranictví ve společnosti, a tím i stabilitu politického systému jako celku (...) a vzdělávání veřejnosti v politickém myšlení a proceduře, zkvalitňování veřejné debaty a politické kultury, podpora demokratických hodnot a právního státu, podpora aktivní volební účasti občanů na volebním procesu a v neposlední řadě i rozšíření a upevnění expertního zázemí politických stran (Důvodová zpráva, str. 34, resp. 36)</p> <p>výzkumná, publikační, vzdělávací nebo kulturní činnost v oblasti</p> <p>a) rozvoje demokracie, právního státu, pluralismu a ochrany základních lidských práv,</p> <p>b) rozvoje občanské společnosti a společenské soudržnosti,</p> <p>c) podpory aktivní účasti občanů na veřejném životě,</p> <p>d) zlepšení kvality politické kultury a veřejné diskuse, nebo</p> <p>e) přispívání k mezinárodnímu porozumění a spolupráci, v souladu se základními hodnotami politické strany a hnutí (dále jen „politický institut“). (§ 17)</p>
Kdo nadaci zakládá	<p>Nadace jsou právně i fakticky nezávislé na stranách. Dozorčí a zastupitelské orgány nesmí být obsazované lidmi se srovnatelnými funkcemi ve straně. Své služby poskytují nezávisle a na vlastní odpovědnost.</p>	<p>Politická strana nebo hnutí Institut má postavení veřejně prospěšné právnické osoby.</p>
Kdo získává dotace	<p>Politická nadace (globální příspěvek, příspěvky na projekty)</p>	<p>Politická strana nebo hnutí (Nárok na příspěvek na podporu činnosti politického institutu vzniká straně a hnutí..., § 20, odst. 1 a 5 a § 17, odst. 6 písm. j), žádost o příspěvek podává strana nebo hnutí</p>
Nárok na státní příspěvek	<p>Nadace plní ústavněprávní osvětový úkol, je cílem, aby fungovaly dlouhodobě, a reprezentují politický pluralismus. Měřítkem životnosti a závažnosti politického proudu jsou poměry sil, které reflektují čtyři volby do spolkového sněmu.</p> <p>Generální příspěvek: opakované zastoupení ve Spolkovém sněmu a to minimálně jednou v síle frakce <u>strany</u> blízké nadaci. Příspěvek by měla dostávat nadace po jedno volební období, i když strana ve Spol. sněmu není</p>	<p><u>Poslanci</u> dané strany zvolení aspoň ve dvou ze třech posledních voleb do PSP (§ 20, odst. 5).</p> <p>Nelogicky vázané na poslance, nikoli strany.</p>
Výroční finanční zpráva	<p>Ano, každoročně, ve formě rozvahy a účtu příjmů a vydání zkontrolovaná auditorem se odevzdává ministrovi vnitra, který ji zveřejní. Jako doplněk</p>	<p>Není stanovena <u>žádná</u> povinnost.</p> <p>Jedině ve VFZ strana či hnutí uvádí „I) název a sídlo politického institutu,</p>

	<p>obsahuje tyto údaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • počet personálních míst v porovnání s minulým rokem; • personální obsazení zákonných orgánů právnické osoby a hlavního jednatele či jednatele a jeho zástupce s odkazem na to, které z těchto osob jsou členy německého Spolkového sněmu, zemských sněmů, spolkové vlády a zemských vlád nebo spolkového či zemského předsednictva vždy blízké strany. Uvedené údaje jsou uváděny ve Spolkovém věstníku a ve zprávách o činnosti politických nadací. To obdobně platí pro ekonomické plánování a roční účetní závěrky jiných obecně prospěšných organizací pro politickou osvětovou práci, které podporuje některá politická nadace z globálních prostředků. 	<p>jehož je strana nebo hnutí zakladatelem nebo členem, a výdaje vynaložené na podporu jeho činnosti minimálně ve výši příspěvku na činnost politického institutu“ (§ 19 i, odst. 1, písm. l)</p>
Audit	Ano, každoročně, na vlastní náklady	Není stanovena žádná povinnost.
Další formy kontroly	<p>Vždy kontrolováno příslušným povolujícím <u>spolkovým úřadem</u> na základě podaných dokladů o využití. Využívání globálních dotací je navíc aktuálně a průběžně kontrolováno <u>spolkovým ministerstvem vnitra</u> v rámci doprovodné kontroly hospodářského výsledku na základě Všeobecných vedlejších ustanovení o institucionální podpoře (ANBest-I). Kromě toho je vedení rozpočtu a hospodaření politických nadací kontrolováno <u>Spolkovým kontrolním úřadem</u>.</p> <p>Dále je využití zemských prostředků kontrolováno <u>zemskými úřady a zemskými kontrolními úřady</u>. Dodržování daňově právních ustanovení o veřejné prospěšnosti je kontrolováno <u>finančními úřady</u>.</p>	Lze očekávat finanční úřady.
Další omezení		Strana a hnutí nesmí přijmout bezúplatná plnění a dary od politických institutů.
Výše příspěvku	<p>Jde o balík financí pro všechny nadace, které se mezi sebou domluví na jejich rozdělení.</p> <p>Výše dosud nezjištěna.</p> <p>V Něm. fungují: Nadace Konrada Adenauera, Nadace Heinricha Bölla, Nadace Friedricha Eberta, Nadace Hannse Seidela, Nadace Friedricha Naumanna Pro svobodu, Nadace Rosy Luxemburgové</p>	<p>Příspěvek na podporu činnosti politického institutu činí ročně částku rovnající se 10 % z celkové výše příspěvku na činnost, který náleží straně nebo hnutí. V žádosti podle § 20a odst. 3 uvedou strana a hnutí název a sídlo politického institutu, na podporu jehož činnosti je příspěvek určen. (§ 20, odst. 8) Odhad: 45 mil. ročně.</p>

Zdroje:

- 1) Pravidla financování politických nadací v Německu, dostupné z WWW: <http://www.kas.de/tschechien/cs/publications/41214/>
- 2) Návrh novely zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politických hnutích ve verzi na vládu, květen 2015

Zpracovala Magdaléna Klimešová (Frank Bold), 14. 5. 2015